

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АНАЛІЗ МУЗИЧНИХ ТВОРІВ»

АНОТАЦІЯ КУРСУ. Навчальна дисципліна «Аналіз музичних творів» є важливим практичним компонентом циклу загальних історико-теоретичних дисциплін та сприяє створенню аналітичної бази для написання кваліфікаційної роботи. Аналіз музичних творів сприяє також систематизації особистого музичного досвіду здобувача вищої освіти, поглиблює й доповнює музично-теоретичні знання. Закріплення отриманих теоретичних знань та формування практичних навичок відбувається на практичних заняттях та при виконанні самостійної роботи (підготовка до аудиторних занять, підготовка до контрольних заходів та опрацювання розділів програми).

КОМПЕТЕНТНОСТІ. У межах цього курсу здобувачі кваліфікаційного рівня «Бакалавр» формують загальні та фахові компетентності, передбачені освітньо-професійною програмою Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки. А саме — здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово, здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва, вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, здатність працювати автономно, здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва, здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва, здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності, здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу, здатність застосовувати базові знання провідних музично теоретичних систем та концепцій, здатність оперувати професійною термінологією, здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності, здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ. Кількість кредитів ЄКТС — 8, Курс III – IV, Семестр 5-6-7, загальний обсяг — 240 годин, з них практичних — 106 години, самостійних — 134 години.

МЕТА КУРСУ — є поглиблення знань щодо найбільш актуальних проблем сучасного теоретичного музикознавства, сприяння всебічного вивчення студентами питань розвитку та встановлення музичної думки. У програмі послідовно розглядаються питання, пов'язані з загальнотеоретичними проблемами і поняттями специфіки музичного мистецтва і музичного твору, його жанру, стилю, тематизму, а також мотивних форм, масштабнотематичних структур та типів викладення.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною.

Після закінчення курсу здобувач повинен вміти:

- Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

- Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.
- Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
- Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.
- Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ В СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНИЙ ПОСЛІДОВНОСТІ. Дисципліна «Аналіз музичних творів» вивчається з п'ятого семестру третього курсу та є обов'язковим навчальним компонентом, необхідним для написання «Бакалаврської роботи». Для її розуміння та набуття практичного досвіду необхідні знання, отримані в процесі вивчення історико-теоретичних та фахових дисциплін з циклу обов'язкових та вибіркових компонентів освітньої програми («Історія та теорія музики», «Фах», «Етномузикознавство», «Стильове сольфеджіо», «Теорія мистецтв», тощо).

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ. Дисципліна «Аналіз музичних творів» реалізується у вигляді практичних аудиторних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Протягом періоду вивчення дисципліни «Аналіз музичних творів» застосовуються наступні форми роботи: робота з літературними джерелами, розбір музичного твору – його форми, змісту, жанру, структури розділів, засобів музичної виразності, стилю; письмовий комплексний аналіз музичного твору; написання структурних схем музичного твору.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ: консультування, пояснення, метод змістовного аналізу муз. твору, метод жанрово-стильової атрибуції, метод роботи з літературою, збирання інформації, складання плану, метод наочно-слухового показу, метод роздуму, метод проблемного пошуку, метод міжпредметних зв'язків.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. Вступ. Предмет та мета курсу. Музика як мистецтво.

ТЕМА 2. Музичні жанри і стилі.

ТЕМА 3. Музична форма. Функції частин в музичній формі. Типи викладення музичного матеріалу.

ТЕМА 4. Мелодика. Гармонія. Музичний ритм.

ТЕМА 5. Музичний тематизм та фактура. Тембр.

ТЕМА 6. Принципи тематичного розвитку та формоутворення.

ТЕМА 7. Масштабно-тематичні структури. Синтаксис.

ТЕМА 8. Період та його складові

ТЕМА 9. Прості двочастинна та тричастинна форми та їх різновиди.

ТЕМА 10. Складні тричастинна та двочастинна форми та їх різновиди.

ТЕМА 11. Різновиди форми рондо. Рондальні принципи в музиці.

ТЕМА 12. Варіаційні форми та їх різновиди.

ТЕМА 13. Старовинні форми.

ТЕМА 14. Старовинна докласична сонатна форма

ТЕМА 15. Класична сонатна форма та її різновиди

ТЕМА 16. Сонатна форма у творчості композиторів ХІХ-ХХ ст.

ТЕМА 17. Рондо-сонатна форма.

ТЕМА 18. Циклічні форми.

ТЕМА 19. Контрастно-складені форми.

ТЕМА 20. Вільні та змішані форми.

ТЕМА 21. Вокальні та оперні форми.

ТЕМА 22. Хорові жанри та форми

ТЕМА 23. Сучасні принципи формоутворення в музиці ХХ-ХХІ ст.

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ. Вивчення дисципліни передбачає проведення поточного, рубіжного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється за кожним завданням в межах модулів — індивідуально та колективно. Перевіряються завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи. Здобувач, відповідно до робочої програми дисципліни «Аналіз музичних творів» виконує усні та письмові форми роботи, передбачені кожною темою та здає на перевірку у встановлені терміни.

Методи усного контролю: співбесіда з питань відповідної теми, відповіді на проблемні питання, активна участь здобувачів вищої освіти в процесі аналізу музичного твору на заняттях.

Методи письмового контролю: написання різних видів аналітичного розбору музичного твору: жанрово-стильового, схематичного, комплексного; конспектування музикознавчих джерел з окремих тем.

Семестровий контроль відбувається наприкінці кожного семестру (5-бсеместр). У разі активної роботи здобувача протягом семестру та виконання всіх завдань відбувається автоматичне нарахування балів. В іншому випадку (пропуски занять, відсутність виконаних робіт, незадоволеність власними результатами) – форми семестрового контролю визначаються індивідуально на потребу здобувача / викладача у встановлені терміни.

Підсумковий контроль проводиться з метою визначення результатів навчання та здійснюється у формі іспиту у 7 семестрі у терміни, встановлені навчальним планом.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»). Курс передбачає роботу в колективі у дружній та творчій атмосфері. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Активна участь здобувачів у навчальному процесі заохочується додатковими балами. Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Пропущені практичні заняття зараховуються шляхом самостійного опрацювання здобувачем.